VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Socialinis Vilniaus universiteto tinklalapis SocialVU

Programų sistemų inžinerijos II laboratorinis darbas

Atliko: 2 kurso 4 grupės studentai

Andrejus Voitovas (parašas)

Eglė Puodžiūnaitė (parašas)

Kasparas Kralikas (parašas)

Ieva Vizgirdaitė (parašas)

Darbo vadovas: asist. dr. Vytautas Valaitis (parašas)

ANOTACIJA

Šiame dokumente specifikuojami kuriamos sistemos reikalavimai. Jie nagrinėjami trimis etapais. Pirmiausia aprašomi funkciniai reikalavimai, detaliai apibrėžiantys pagrindines ir pagalbines sistemos funkcijas. Toliau nagrinėjami nefunkciniai reikalavimai, apibrėžiantys kaip sistema turi veikti ir kaip ji turi būti kuriama. Galiausiai nusakomi vartotojo sąsąjos reikalavimai, kur pateikiami metaforos reikalavimai, formuluojamos užduotys, užduočių formulavimo kalbos reilkalavimai, užduočių formulavimo protokolo reikalavimai, interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai, pranešimų formulavimo reikalavimai ir interfeiso individualizavimo reikalavimai.

Rašant ši dokumentą buvo naudojamasi:

- 1. dr. Vytauto Valaičio Internetinis puslapiu (https://klevas.mif.vu.lt/ valaitis/)
- 2. doc., dr. Karolio Petrausko internetiniu puslapiu (http://klevas.mif.vu.lt/ karolis/)
- 3. Latex programa ir jau sukurtais šablonais

TURINYS

AN	OTACIJA	2
ĮVA	ADAS	4
1.	FUNKCINIAI REIKALAVIMAI	5
	1.1. Internetinės svetainės langai	5
	1.2. Prisijungimas	5
	1.3. Atsijungimas	6
	1.4. Paskyros valdymas	6
	1.5. Naujienos	7
	1.6. Renginiai	8
	1.7. D.U.K	9
	1.8. Dėstytojų sąrašas	10
	1.9. Dėstytojo puslapis	10
	1.10.Žinutės	11
	1.11.Konspektai.	13
2.	NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI	14
	2.1. Vidinių interfeisų reikalavimai	14
	2.2. Veikimo reikalavimai	15
	2.3. Diegimo reikalavimai	16
	2.4. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai	16
	2.5. Tiražuojamumo reikalavimai	16
	2.6. Apsaugos reikalavimai	17
	2.7. Juridiniai reikalavimai	17
3.	VARTOTOJO SĄSAJOS REIKALAVIMAI	18
	3.1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai	18
	3.2. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai	
	3.3. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai	20
	3.4. Pranešimo formulavimo reikalavimai	23
	3.5. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai	23
	3.6. Interfeiso individualizavimo reikalavimai	23
DE	71 1	24

ĮVADAS

Šio dokumento tikslas - pateikti tikslius reikalavimus kuriamam socialiniam tinklapiui, kuris palengvintų universiteto bendruomenės tarpusavio komunikaciją.

Temos aktualumas

Šiuo metu studentams dėstytojų skelbiama informacija yra išbarstyta internete, kurią norint surasti, prireikia nemažai laiko ir pastangų. Internete egzistuoja atskiras universiteto naujienų puslapis, o kiekvienas dėstytojas turi savo asmeninį tinklalapį bei atskirą elektroninį paštą. Tiek dėstytojui pasiekti studentus, tiek studentui - dėstytoją yra komplikuota ir labai nepatogu.

Dalykinė sritis

Socialinis Vilniaus Universiteto tinklapis.

Probleminė sritis

Socialinis Vilniaus Universiteto tinklapis suteiktų galimybę greitai ir paprastai pasiekti šio universiteto dėstytotjų puslapius, leistų susisiekti su pačiais dėstytojais. Pagrindinis tinklapio išskirtinumas - greitai ir patogiai pasiekiama informacija - viskas vienoje vietoje.

Darbo pagrindas

Dokumentas parengtas kaip Programų sistemų inžinerijos II laboratorinis darbas.

1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje pateikiami funkciniai reikalavimai – nagrinėjami scenarijai, ką sistema turi daryti, kaip elgtis vienu ar kitu atveju. Apibrėžiant funkcinius reikalavimus naudojamos procesų sekų diagramos, sistemoje vykdomų užduočių diagramos.

1.1. Internetinės svetainės langai

1 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Internetinės svetainės langai.

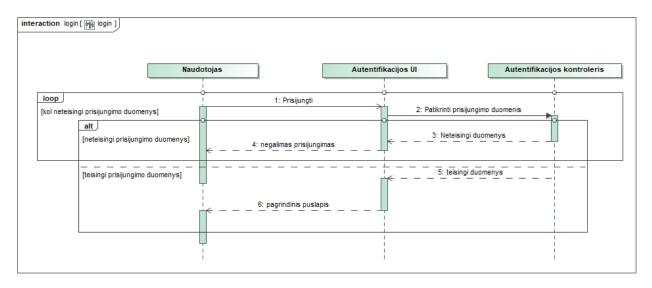
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Internetinės svetainės langai	
FR 1.1	Svetainės langas "Prisijungimas" turi būti matomas visiems net ir ne-	Būtina
	prisijungusiems naudotojams.	
FR 1.2	Svetainės langai "Pagrindinis puslapis", "Dėstytojai", "Dėstytojo	Būtina
	puslapis", "D.U.K.", "Renginiai", "Žinutės", "Mano profilis", "Ren-	
	ginio informacija" turi būti matomi visiems prisijungusiems naudo-	
	tojams.	
FR 1.3	Svetainės langas "Konspektai" turi būti matomas visiems prisijungu-	Būtina
	siems studentams bei sistemos adminstratoriams.	
FR 1.4	Svetainės langas "Dėstytojo puslapio redagavimas" turi būti matomas	Būtina
	visiems prisijungusiam puslapį sukūrusiam dėstytojui.	

1.2. Prisijungimas

2 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prisijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
FR 2.1	Naudotojui suvedus tinkamus prisijungimo duomenis jis turi būti pri-	Būtina
	jungiamas prie sistemos.	
FR 2.2	Naudotojui netinkamai įvedus prisijungimo duomenis jis neturi būti	Būtina
	prijungiamas prie sistemos ir turi būti išmetamas klaidos pranešimas.	
FR 2.3	Turi būti galimybė užmiršus slaptažodį gautį naują slaptažodį į el.	Pageidaujama
	paštą.	
FR 2.4	Naudotojų bandymų prisijungti prie sistemos skaičius neturi būti ri-	Būtina
	bojamas.	

1 pav. pateikiama užduoties "Prisijungimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis prisijungimo prie sistemos scenarijus ir taip pat nagrinėjami alternatyvūs scenarijai.

1 pav. Proceso "Prisijungimas" sekų diagrama

1.3. Atsijungimas

3 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Atsijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Atsijungimas		
FR 3.1	Naudotojas paspaudęs mygtuką atsijungti turi būti atjungiamas nuo	Būtina
	sistemos.	
FR 3.2	Atsijungus nuo sistemos ir bandant paspausti grįžimo mygtuką nau-	Būtina
	dotojas turi būti nukreipiamas į prisijungimo langą.	

1.4. Paskyros valdymas

4 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Paskyros valdymas.

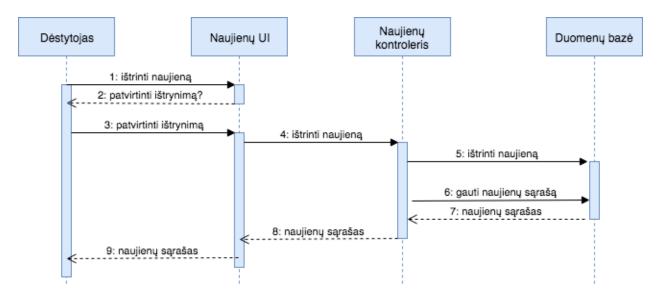
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Paskyros valdymas	
FR 4.1	Naudotojui paspaudus mygtuką "Mano profilis" turi būti matoma visa	Būtina
	žinoma informacija apie naudotoją.	
FR 4.2	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį", įvedus tinka-	Būtina
	mą seną ir naują slaptažodžius bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti"	
	slaptažodis turi būti pakeičiamas į naują.	
FR 4.3	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netin-	Būtina
	kamą seną slaptažodį turi būti išvedamas klaidos pranešimas.	
FR 4.4	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netin-	Būtina
	kamo formato naują slaptažodį turi būti išvedamas klaidos praneši-	
	mas ir slaptažodis neturi būti pakeičiamas nauju.	

1.5. Naujienos

5 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Naujienos.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Naujienos	
FR 5.1	Naujienos turi būti matomos pagrindiniame tinklalapio puslapyje.	Būtina
FR 5.2	Visas naujienų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 5.3	Naujienos turi būti rikiuojamos pagal naujienos paskelbimo datą	Būtina
	(naujausios turi būti matomos pirmos).	
FR 5.4	Jei naujienų sąrašas tuščias turi būti rodomas pranešimas, kad nau-	Būtina
	jienų šiuo metu nėra.	
FR 5.5	Naujienos turi būti matomos visiems prisijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 5.6	Naujienos redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	naujieną paskelbusiam naudotojui.	
FR 5.7	Skelbti naujienas turi būti galimybė tik prisijungusiems dėstytojams	Būtina
	bei sistemos administratoriams.	
FR 5.8	Naujienos ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	naujieną paskelbusiam naudotojui bei sistemos administratoriui.	

2 pav. pateikiama užduoties "Naujienos ištrynimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis naujienos ištrynimo scenarijus.

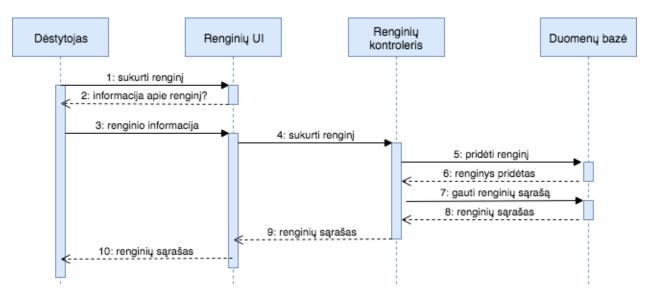
2 pav. Proceso "Naujienos ištrynimas" sekų diagrama

1.6. Renginiai

6 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Renginiai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Renginiai	
FR 6.1	Renginiai turi būti matomi puslapyje "Renginiai".	Būtina
FR 6.2	Visas renginių sąrašas turi būti pateikiamas kalendoriuje esančiame	Būtina
	puslapyje "Renginiai".	
FR 6.3	Paspaudus ant kalendoriuje pateikto renginio turi atsidaryti puslapis	Būtina
	"Renginio informacija", kuriame renginys turi būti aprašytas deta-	
	liau.	
FR 6.4	Jei nėra sukurta jokių renginiu, puslapyje "Renginiai" turi būti patei-	Būtina
	kiamas tuščias kaledorius.	
FR 6.5	Renginiai turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 6.6	Renginio redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	renginį sukūrusiam naudotojui.	
FR 6.7	Kurti renginius turi būti galimybė tik prisijungusiems dėstytojams bei	Būtina
	sistemos administratoriams.	
FR 6.8	Renginio ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	naujieną paskelbusiam naudotojui bei sistemos administratoriui.	

3 pav. pateikiama užduoties "Renginio sukūrimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis renginio sukūrimo scenarijus.

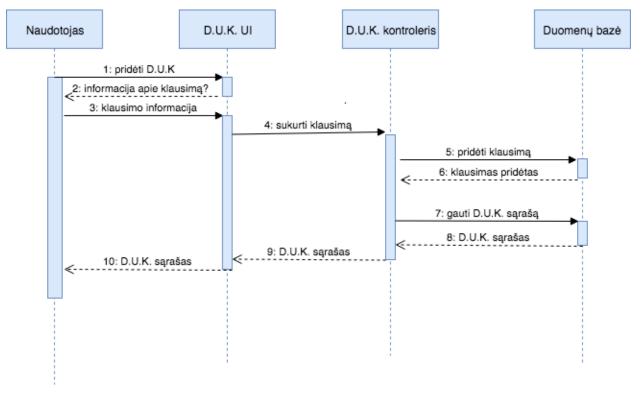
3 pav. Proceso "Renginio sukūrimas" sekų diagrama

1.7. D.U.K.

7 lentelė. Funkciniai reikalavimai. D.U.K.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	D.U.K.	
FR 7.1	Dažniausiai užduodami klausimai turi būti matomi puslapyje	Būtina
	"D.U.K.".	
FR 7.2	Visas dažniausiai užduodamų klausimų sąrašas turi būti pateikiamas	Būtina
	viename puslapyje.	
FR 7.3	Paspaudus ant vieno iš pateiktų klausimų turi būti matomas atsaky-	Būtina
	mas į tą klausimą.	
FR 7.4	D.U.K. turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.	Būtina
FR 7.5	D.U.K. redagavimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	sistemos administratoriams.	
FR 7.6	Sukurti naują klausimą turi būti galimybė tik sistemos administrato-	Būtina
	riams.	
FR 7.7	Klausimo ištrynimo funkcija turi būti matoma bei panaudojama tik	Būtina
	sistemos administratoriui.	

4 pav. pateikiama užduoties "D.U.K.pridėjimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis D.U.K. pridėjimo scenarijus.

4 pav. Proceso "D.U.K.pridėjimas" sekų diagrama

1.8. Dėstytojų sąrašas

8 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Dėstytojų sąrašas

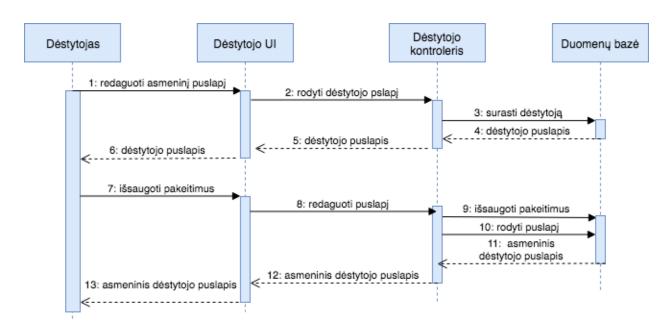
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Dėstytojų sąrašas	
FR 8.1	Dėstytojų sąrašas turi būti matomas puslapyje "Dėstytojai".	Būtina
FR 8.2	Puslapyje "Dėstytojai" turi būti paieškos laukas, kurio pagalba gali-	Būtina
	ma surasti reikiamą dėstytoją.	
FR 8.3	Visas dėstytojų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 8.4	Dėstytojai turi būti surikiuoti abecėlės tvarka pagal pavardę ir vardą.	Būtina
FR 8.5	Dėstytojų sąrašas turi būti matomas visiems prisijungusiems naudo-	Būtina
	tojams.	
FR 8.6	Prie dėstytojo vardo bei pavardės turi būti pateikiamos nuorodos į	Būtina
	dėstytojo puslapį bei į žinutės išsiuntimo dėstytojui puslapį.	

1.9. Dėstytojo puslapis

9 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Dėstytojo puslapis

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Dėstytojo puslapis	
FR 9.1	Dėstytojo puslapis turi būti matomas visiems prisijungusiems naudo-	Būtina
	tojams.	
FR 9.2	Tik prisijungęs dėstytojas turi galimybę sukurti savo puslapį.	Būtina
FR 9.3	Tik prisijungęs dėstytojas sukūręs savo puslapį turi galimybę jį reda-	Būtina
	guoti.	
FR 9.4	Dėstytojo puslapyje turi buti nuoroda, kurią paspaudus turi būti gali-	Būtina
	mybė rašyti žinutę pasirinktam dėstytojui.	

5 pav. pateikiama užduoties "Dėstytojo puslapio redagavimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis dėstytojo puslapio redagavimo scenarijus.

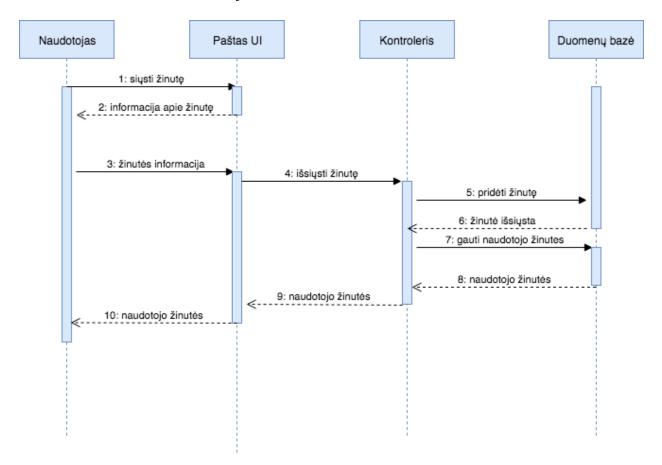
5 pav. Proceso "Dėstytojo puslapio redagavimas" sekų diagrama

1.10. Žinutės

10 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Žinutės

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Žinutės		
FR 10.1	Puslapis "Žinutės" turi būti matomas visiems prisijungusiems nau-	Būtina	
	dotojams.		
FR 10.2	Puslapyje "Žinutės" turi būti pateikiamos visos gautos bei išsiųstos	Būtina	
	žinutės.		
FR 10.3	Visoms gautoms bei išsiųstoms žinutėms pateikti naudojami pusla-	Būtina	
	piai (viename puslapyje 25 žinutės).		
FR 10.4	Išsiųsti žinutę turi turėti galimybę visi prisijungę naudotojai.	Būtina	
FR 10.5	Dėstytojo puslapyje turi buti nuoroda, kurią paspaudus galima būtų	Būtina	
	rašyti žinutę pasirinktam dėstytojui.		
FR 10.6	Paspaudus mygtuką "Išsiųsti žinutę" turi atsidaryti žinutės rašymo	Būtina	
	langas, kuriame turi būti galimybė pasirinkti naudotoją, kuriam ži-		
	nutė bus išsiųsta.		
FR 10.7	Paspaudus žinutės išsiuntimo patvirtinimo mygtuką, žinutė turi būti	Būtina	
	nusiųstą naudotojui, kuriam ši žinutė turėjo būti išsiųsta.		
FR 10.8	Turi būti galimybė išsiųsti žinutę daugiau nei vienam naudotojui vie-	Būtina	
	nu metu.		
FR 10.9	Dėstytojas turi turėti galimybę pasirinkti išsiųsti žinutę visai grupei	Būtina	
	arba kursui studentų.		

6 pav. pateikiama užduoties "Žinutės išsiuntimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis žinutės išsiuntimo scenarijus.

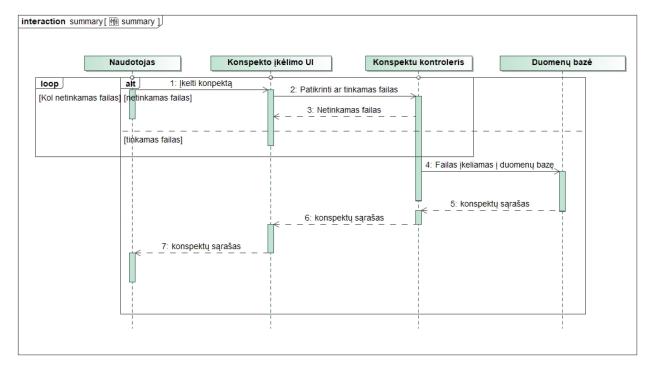
6 pav. Proceso "Žinutės išsiuntimas" sekų diagrama

1.11. Konspektai

11 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Konspektai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Konspektai	
FR 11.1	Puslapis "Konspektai" turi būti matomas visiems prisijungusiems	Būtina
	studentams bei sistemos administratoriui.	
FR 11.2	Konspektai turi būti pateikiami šalia dėstomo dalyko pavadinimo, o	Būtina
	dėstomi dalykai turi būti surikiuoti abecėlės tvarka.	
FR 11.3	Puslapyje "Konspektai" turi būti paieškos laukelis, kuriame turi būti	Būtina
	galimybė ieškoti dėstomo dalyko.	
FR 11.4	Puslapyje "Konspektai" turi būti pateikiami visi studentų įkelti kons-	Būtina
	pektai.	
FR 11.5	Įkelti konspektą turi turėti galimybę visi prisijungę studentai.	Būtina
FR 11.6	Paspaudus mygtuką "Įkelti konspektą" turi atsidaryti failų pasirinki-	Būtina
	mo langas.	
FR 11.7	Paspaudus konspekto įkėlimo patvirtinimo mygtuką, konspektas turi	Būtina
	atsirasti visų konspektų sąraše.	
FR 11.8	Įkeliant konspektą turi būti nurodomas dėstomas dalykas.	Būtina

7 pav. pateikiama užduoties "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama. Joje vaizduojamas pagrindinis konpekto įkėlimo scenarijus ir taip pat nagrinėjami alternatyvūs scenarijai.

7 pav. Proceso "Konspekto įkėlimas" sekų diagrama

2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI

2-ame skyriuje pateikiami nefunkciniai reikalavimai bei jų svarba. Aprašoma, kaip sistema turi veikti ir kaip ji turi būti kuriama.

2.1. Vidinių interfeisų reikalavimai

12 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Vidinių interfeisų reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba		
Vidinių interfeisų reikalavimai				
	OS naudojimo reikalavimai			
NFR 1.1	Tinklapis pritaikytas tiek kompiuteriams, tiek mobiliesiems įrengi-	Būtina		
	niams.			
NFR 1.2	Puslapis pasiekiamas per visas populiariausias naršykles (Google	Būtina		
	Chrome, Mozilla Firefox, IE (nuo 8 versijos), Edge, Safari).			
	Sąveikos su DB reikalavimai			
NFR 2.1	Tinklapis turi turėti duomenų bazę, kurioje saugomi naudotojų duo-	Būtina		
	menys, renginiai, D.U.K., konspektai bei dėstytojų puslapių informa-			
	cija.			
NFR 2.2	Duomenys saugomi reliaciniu būdu, naudojama MySQL duomenų	Būtina		
	bazių valdymo sistema.			
NFR 2.3	Naudojama Microsoft Azure SQL Database paslauga.	Pageidautina		
	Dokumentų mainų reikalavimai			
NFR 3.1	Naudotojų įkeliamos nuotraukos turi būti, jpg, .png, .bmp formato	Būtina		
	bei neviršyti 5MB dydžio.			
	Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai			
NFR 4.1	Duomenys perduodami naudojant HTTPS protokolą.	Būtina		
	Sąveikos su kitomis programomis reikalavimai			
NFR 5.1	Vartotojo autentifikacija vykdoma per is.vu.lt sistemą.	Būtina		
	Programavimo aplinkos reikalavimai			
NFR 6.1	Tinklapis kuriamas PHP programavimo kalba, naudojant Symfony	Būtina		
	karkasą.			
NFR 6.2	Kodo saugojimui ir dalinimuisi naudojama privati Github repositori-	Pageidautina		
	ja.			
NFR 6.3	Naudojama PHPStorm programavimo aplinka.	Pageidautina		

2.2. Veikimo reikalavimai

13 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Veikimo reikalavimai.

Reikalavimas	Svarba		
Veikimo reikalavimai			
Vaizdavimo reikalavimai			
Tinklapis turi būti palaikomas visose populiariausiose naršyklėse (IE	Būtina		
(nuo 8 versijos), Edge, Chrome, Safari, Firefox).			
Keičiant naršyklės dydį, tinklapis vaizdą pritaiko automatiškai.).	Būtina		
Data turi būti vaizduojama formatu YYYY-MM-DD, kur YYYY –	Būtina		
metai, MM – mėnuo, DD – diena.			
Laikas turi būti vaizduojamas formatu hh:mm, kur hh - valandos, mm	Būtina		
- minutės.			
Pavadinimai – ne daugiau 50 simbolių.	Būtina		
Robastiškumo reikalavimai			
Sistemoje turi būti įdiegtos apsaugos priemonės nuo duomenų suga-	Būtina		
dinimo, praradimo, klaidingų duomenų įvedimo į DB.			
Pranešti naudotojui, jei interneto ryšys nutrūko.	Pageidautina		
Našumo reikalavimai			
Užklausai įvykdyti turi užtekti ne daugiau nei 5 sekundžių.	Būtina		
Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai			
Svetainės talpinimo (hostingo) planas turi būti parinktas atsižvelgiant	Būtina		
į prognozuojamą klientų srautą. Rekomenduojamas duomenų srautas			
– 50GB/mėn., vieta serveryje - iki 3GB.			
Didžiausia leistina tinklapio sistemos apkrova yra 1000 naudotojų,	Būtina		
prisijungusių vienu metu.			
	Veikimo reikalavimai Vaizdavimo reikalavimai Tinklapis turi būti palaikomas visose populiariausiose naršyklėse (IE (nuo 8 versijos), Edge, Chrome, Safari, Firefox). Keičiant naršyklės dydį, tinklapis vaizdą pritaiko automatiškai.). Data turi būti vaizduojama formatu YYYY-MM-DD, kur YYYY – metai, MM – mėnuo, DD – diena. Laikas turi būti vaizduojamas formatu hh:mm, kur hh - valandos, mm – minutės. Pavadinimai – ne daugiau 50 simbolių. Robastiškumo reikalavimai Sistemoje turi būti įdiegtos apsaugos priemonės nuo duomenų sugadinimo, praradimo, klaidingų duomenų įvedimo į DB. Pranešti naudotojui, jei interneto ryšys nutrūko. Našumo reikalavimai Užklausai įvykdyti turi užtekti ne daugiau nei 5 sekundžių. Darbo kompiuterių tinkluose reikalavimai Svetainės talpinimo (hostingo) planas turi būti parinktas atsižvelgiant į prognozuojamą klientų srautą. Rekomenduojamas duomenų srautas – 50GB/mėn., vieta serveryje - iki 3GB. Didžiausia leistina tinklapio sistemos apkrova yra 1000 naudotojų,		

2.3. Diegimo reikalavimai

14 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Diegimo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba		
	Diegimo reikalavimai			
	Ruošinio reikalavimai			
NFR 11.1	Dokumentacija	Būtina		
NFR 11.2	Hostingo prisijungimo duomenys.	Būtina		
NFR 11.3	MS Azure prisijungimo duomenys.	Pageidautina		
	Instaliavimo reikalavimai			
NFR 12.1	Apsilankęs internetiniame pusalpyje, vartotojas privalo sutikti su sla-	Būtina		
	pukų naudojimo sąlygomis.			
	Pradinio DB kaupimo reikalavimai			
NFR 13.1	Turi būti sukurtos lentelės.	Būtina		
NFR 13.2	Naudotojų lentelėje turi būti administratoriaus duomenys.	Būtina		
Sistemos įsisavinamumo reikalavimai				
NFR 14.1	Sistema turi funkcionuoti dvejomis kalbomis: lietuvių ir anglų.	Būtina		
NFR 14.2	Negali būti klaidinančių nuorodų.	Būtina		
NFR 14.3	Ikonos turi atspindėti mygtuko panaudojimą.	Būtina		

2.4. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

15 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai		
NFR 15.1	Atsiradęs naujas funkcionalumas turi būti įdiegtas per 5 darbo dienas.	Būtina
NFR 15.2	Rasta klaida turi būti ištaisyta per 2 darbo dienas.	Būtina
NFR 15.3	Į naudotojo laiškus su pastebėjimais ir skundais atsakyti reikia per 3	Pageidautina
	darbo dienas.	
NFR 15.4	Jei dėl planuojamo atnaujinimo reikės trumpam sustabdyti sistemos	Pageidautina
	veiklą, naudotojai turi būti iš anksto įspėti ne mažiau nei prieš 24 val.	

2.5. Tiražuojamumo reikalavimai

16 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Tiražuojamumo reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Tiražuojamumo reikalavimai	
NFR 16.1	Internetinė svetainė turi veikti bet kuriame įrenginyje, kuris turi naršyklę ir	Būtina
	interneto ryšį.	

2.6. Apsaugos reikalavimai

17 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Apsaugos reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Apsaugos reikalavimai	
NFR 17.1	Naudotojui prisijungiant prie sistemos vykdoma jo identifikacija.	Būtina
NFR 17.2	Atsarginės DB kopijos daromos ne rečiau nei kas savaitę.	Būtina
NFR 17.3	Jei naudotojas neaktyvus ilgiau nei 30 minučių, jis turi būti automatiškai	Būtina
	atjungiamas nuo sistemos.	

2.7. Juridiniai reikalavimai

18 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Juridiniai reikalavimai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Juridiniai reikalavimai		
NFR 18.1	Kuriant sistemą projekto komanda neturi naudotis nelegalia programine	Būtina
	įranga.	
NFR 18.2	Internetinėje svetainėje turi būti galimybė peržiūrėti naudojimosi sąlygas.	Būtina

3. VARTOTOJO SĄSAJOS REIKALAVIMAI

3 skyriuje pateikiami vartotojo sąsajos reikalavimai, kuriuose pateikiama informaciją apie sistemos grafinį vaizdą, kurį mato vartotojas. Nagrinėjami naudotojui matomi puslapiai, ikonos, simboliai bei mygtukai, pavaizduoti prototipuose (žr. 1 priedas). Taip pat aprašomos jų funkcijos, paskirtys bei svarbumas.

3.1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai

19 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Dalykinės srities metaforos reikalavimai.

1. Dalykinės srities metaforos reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
VIR 1.1	Pagrindinio puslapio atidarymas arba perkrovimas yra vaizduojamas pus-	Būtinas
	lapio logotipu	
VIR 1.2	Renginio arba naujienos įkėlimas yra vaizduojamas pliuso simboliu.	Pageidautina
VIR 1.3	Renginio arba naujienos redagavimas yra vaizduojamas pieštuko simboliu.	Pageidautina
VIR 1.4	Renginiai išdėstyti nuo eilės tvarka nuo artimiausios datos iki tolimiausios	Būtina

20 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių reikalavimai

2. Užduočių reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Neprisiregistravusio naudotojo sąsajos užduotys	
VIR3.1	Prisiregistruoti prie aplikacijos	Būtinas
VIR2.2	Susipažinti su puslapio taisyklėmis	Būtinas
	Dėstytojo sąsajos užduotys	
VIR3.1	Prisijungti prie savo paskyros	Būtinas
VIR3.2	Redaguoti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas
VIR3.3	Atsijungti iš savo paskyros	Būtinas
VIR3.4	Pridėti naujieną	Būtinas
VIR3.5	Redaguoti renginį	Būtinas
VIR3.6	Ištrinti renginį	Būtinas
VIR3.7	Pridėti renginį	Būtinas
VIR3.8	Redaguoti renginį	Būtinas
VIR3.9	Ištrinti renginį	Būtinas
VIR3.10	Siųsti žinutę	Būtinas
VIR3.11	Peržiūrėti visas žinutes	Būtinas
VIR3.12	Gauti žinutes	Būtinas
VIR3.13	Peržvelgti visas naujienas	Būtinas

VIR3.14	Peržvelgti visus renginius	Būtinas
VIR3.15	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR3.16	Pridėti D.U.K.	Būtinas
VIR3.17	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR3.18	Peržvelgti visus dėstytojus	Būtinas
VIR3.19	Redaguoti asmeninį tinklalapį	Būtinas
VIII.17	Studento sąsajos užduotys	Dutilius
VIR4.1	Prisijungti prie savo paskyros	Būtinas
VIR4.2	Redaguoti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas
VIR4.3	Atsijungti iš savo paskyros	Būtinas
VIR4.4	Siysti žinutę	Būtinas
VIR4.5	Peržiūrėti visas žinutes	Būtinas
VIR4.6	Gauti žinutes	Būtinas
VIR4.7	Peržvelgti visas naujienas	Būtinas
VIR4.8	Peržvelgti visus renginius	Būtinas
VIR4.9	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR4.10	Peržiūrėti D.U.K.	Būtinas
VIR4.10	Peržvelgti visus dėstytojus	Būtinas
VIR4.11 VIR4.12	Peržiūrėti konkretaus dėstytojo puslapį ir informaciją jame	Būtinas
VIR4.12 VIR4.13	Peržiūrėti visus konspektus	Būtinas
VIR4.13 VIR4.14	Ikelti konspekta	Būtinas
V 11X-1.1-1	Administratoriaus sąsajos reikalavimai	Dutillas
VIR5.1	Pridėti naujienas/renginius/D.U.K.	Būtinas
VIR5.1	Peržiūrėti naujienas/renginius/D.U.K. ir pašalinti nebeaktualius	Būtinas
VIR5.2 VIR5.3	Kurti sarašus duomenų bazėje	Būtinas
VIR5.3 VIR5.4		Būtinas
VIR5.5	Atnaujinti tinklalapį Patikrinti konspektų turinį	Būtinas
VIR5.6		Būtinas
VIR5.0 VIR5.7	Taisyti tinklalapio klaidas	
VIRS./	Blokuoti naudotojus Bendri reikalavimai	Būtinas
VIR6.1	Puslapio viršuje visada esantis meniu Talvata ivadima formu laukai	Būtinas
VIR6.2	Teksto įvedimo formų laukai	Būtinas
VIR6.3	Ikonos	Būtinas
VIR6.4	Matomas atsijungimo mygtukas	Būtinas

3.2. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai

21 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai

3. Užduočių formulavimo kalbos reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Įrankiai skirti naudotojui naudotis aplikacija	
VIR7.1	Grafinis meniu – vartotojo sąsaja su tinklalapiu	Būtinas
VIR7.2	Mygtukai – naudojami siekiant patekti į kitus tinklalapio langus	Būtinas
VIR7.3	Ikonos – interfeise naudojamos piktogramos	Būtinas
VIR7.4	Patvirtinimo langai - langai prašantys naudotojo dar kartą patvirtinti	Būtinas
	tam tikrą svarbų veiksmą	
VIR7.5	Įvedimo laukai – naudojami naudotojui įvesti tekstinius duomenis	Būtinas
VIR8.1	Naudotojo prisijungimo vardas turi būti validus el. pašto adresas eg-	Būtinas
	zistuojantis VU sistemoje	
VIR9.1	Naudotojo slaptažodis turi būti sudarytas iš raidžių (didžiųjų ir ma-	Būtinas
	žųjų), skaitmenų ir specialių simbolių	
VIR9.2	Slaptažodis turi būti ne trumpesnis nei 8 simboliai	Būtinas

3.3. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai

22 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai

4. Užduočių formulavimo protokolo reikalavimai		
Kodas	Reikalavimas	
	Prisiregistravimas prie tinklalapio	•
VIR10.1	Norėdamas prisiregistruoti naudotojas turi paspausti mygtuką "Registruo-	Būtinas
	tis". Paspaudus jį išmetamas registracijos langas, kuriame naudotojas su-	
	veda savo duomenis (el. paštas, vardas, pavardė, slaptažodis, pasirenka-	
	ma dėstytojo/studento kategorija, pasirinkus dėstytoją suvedamas dėstyto-	
	jo identifikacijos kodas)	
VIR10.2	Paspaudus mygtuką "Registruotis" registracijos lange tikrinama ar duome-	
	nys suvesti teisingai ir ar tokio naudotojo dar nėra duomenų bazėje, jei	
	viskas gerai, naudotojas prijungiamas prie paskyros. Kitu atveju į ekraną	
	išmetamos žinutės prie tų laukų, kurie yra suvesti klaidingai	
Prisijungimas prie tinklalapio		
VIR11.1	Prisijungti gali tik registruotas naudotojas. Tai padaryti gali paspaudęs	Būtinas
	mygtuką "Prisijungti" ir išmestame lange suvedęs savo prisijungimo duo-	
	menis (el.paštą, slaptažodį)	

VIR11.2	Paspaudus tvirtinantį prisijungimą mygtuką "Prisijungti" duomenys yra pa-	Būtinas
	tikrinami duomenų bazėje ir, jei viskas teisinga, naudotojas yra prijungia-	
	mas. Jei prisijungimas klaidingas, naudotojui išmetama žinutė, kad prijun-	
	gimas nepavyko, prašoma patikrinti suvestus laukus	
VIR11.3	Prisijungiant galima pažymėti varnelę prie "Prisiminti mane" ir kitą kartą	Būtinas
	naudotojas bus prijungiamas automatiškai, nevedant duomenų iš naujo	
	Pamirštas slaptažodis	
VIR12.1	Pamiršus slaptažodį galima paspausti ant mygtuko "Pamiršau slaptažodį".	Būtinas
	Atsiradusiame lange reikia įvesti el.paštą, kuriuo naudotojas prisijungia.	
VIR12.2	Sistema radusi tokį el.paštą duomenų bazėje išsiunčia nuorodą nurodytu	Būtinas
	el.pašto adresu nukreipiančiu į formą leidžiančią pasikeisti slaptažodį	
	Pagrindinis juostinis meniu	
VIR13.1	Vaizduojamas viršutinėje puslapio dalyje, matomas kiekviename pasirin-	Būtinas
	kimų lange	
VIR13.2	Kairiame kampe vaizduojamas tinklalapio logotipas ir pavadinimas "So-	Būtinas
	cialVU"	
VIR13.3	Dešiniame kampe rodomas naudotojo el.paštas, kuris nukreipia į asmeninį	Būtinas
	profilį, kuriame galima rasti prisijungimo informaciją, ir atsijungimo myg-	
	tukas "Atsijungti" bei "Žinutės"	
VIR13.4	Prisijungus dėstytojo aplinkoje šone atsiranda mygtukas "Mano puslapis",	Būtinas
	kuris nukreipia į asmeninį dėstytojo puslapį	
VIR13.5	"Pagrindinis" - atverčiamas pagrindinis, naujienų, puslapis	Būtinas
VIR13.6	"D.U.K." - atverčiami dažniausiai užduodami klausimai su atsakymais	Būtinas
VIR13.7	"Dėstytojai" - atverčiamas visų dėstytojų sąrašas	Būtinas
VIR13.8	"Renginiai" - atverčiamas visų renginių sąrašas	Būtinas
	"SocialVU" logotipas	•
VIR14.1	"Renginiai" - atverčiamas visų renginių sąrašas	Būtinas
	"Renginiai"	1
VIR15.1	Pateikiamas pilnas renginių sąrašas su pavadinimu, data, trumpa informa-	Būtinas
	cija, kaina	
VIR15.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame ga-	Būtinas
	lima ieškoti renginio suvedant tai, ko ieškoma	
VIR15.3	Paspaudus ant tekstinio lauko, kuriame galima pasirinkti datą, renginiai	Būtinas
	filtruojami pagal pasirinktą dieną	
		Būtinas
VIR15.4	Paspaudus ant konkretaus renginio, išmetama papildoma informacija apie	
VIR15.4		
VIR15.4 VIR15.5	Paspaudus ant konkretaus renginio, išmetama papildoma informacija apie jį Paspaudus "+" (matoma tik dėstytojui) išmetama renginio pridėjimo forma	Būtinas

VIR16.1	Pateikiamas pilnas dėstytojų sąrašas (vardas, pavardė, dėstomų dalykų sąrašas, nuotrauka)	
VIR16.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti dėstytojo suvedant tai, ko ieškoma	
VIR16.3	Paspaudus ant konkretaus dėstytojo, naudotojas nukreipiamas į dėstytojo puslapį	Būtinas
	"D.U.K."	
VIR17.1	Pateikiamas pilnas D.U.K. sąrašas su atsakymais	Būtinas
VIR17.2	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti klausimo suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
VIR17.3	Paspaudus "+" (matoma tik dėstytojui) išmetama renginio pridėjimo forma	Būtinas
	"Žinutės"	
VIR18.1	Pateikiamas pilnas naudotojo gautų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.2	Paspaudus "Išsiųstos" pateikiamas pilnas naudotojo išsiųstų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.3	Paspaudus "Visos" pateikiamas pilnas naudotojo ir gautų, ir išsiųstų žinučių sąrašas	Būtinas
VIR18.4	Paspaudus "Sukurti" išmetama naujos žinutės forma, kurioje pasirenkamas gavėjas, bei užpildomi žinutės duomenys	Būtinas
VIR19.4	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti žinutės suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
	"Konspektai" (pasiekiami tik studentui)	I
VIR19.1	Pateikiamas pilnas dėstomų dalykų sąrašas	Būtinas
VIR19.2	Pasirinkus konkretų dalyką atidaromas sukeltų konspektų sąrašas, su trumpa informacija (autoriaus vardas, pavardė, sukūrimo data)	Būtinas
VIR19.3	Pasirinkus konkretų konspektą atidaromas failo turinys	Būtinas
VIR19.4	Paspaudus ant padidinamo stiklo aktyvuojamas įvesties langas, kuriame galima ieškoti konspekto suvedant tai, ko ieškoma	Būtinas
VIR19.5	Paspaudus "+" išmetama konspekto pridėjimo forma	Būtinas
	"Mano puslapis" (pasiekiamas tik dėstytojui)	1
VIR20.1	Pateikiamas naudotojo asmeninis puslapis, kuriame informaciją gali pateikti pats	Būtinas
	"Šoninė juosta"	I
VIR21.1	Matoma dešinėje sistemos pusėje, matoma kiekviename pasirinkimų lange	Būtinas
	"El. paštas"	I
VIR22.1	Paspaudus išmetama informacija apie naudotoją	Būtinas
VIR22.2	Paspaudus ant mygtuko "Pakeisti slaptažodį" naudotojui išmetama forma, kurioje galima pasikeisti savo prisijungimo slaptažodį	Būtinas

3.4. Pranešimo formulavimo reikalavimai

23 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Pranešimo formulavimo reikalavimai

5. Pranešimo formulavimo reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
VIR23	Pranešimai turi būti parašyti laikantis gramatikos ir skyrybos taisyk-	Būtinas	
	lių		
VIR24	Pranešimai turi būti aiškūs, suprantami, kuo trumpesni bei vienareik-	Būtinas	
	šmiški. Aprašo tik tą sritį, dėl kurios yra išmetami naudotojui		
VIR25	Patvirtinimai turi būti aiškūs, suprantami bei vienareikšmiški. Klau-	Būtinas	
	sia tik patvirtinimo reikalingo užduočiai patvirtinti arba nutraukti		

3.5. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai

24 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai

6. Interfeiso darnos ir standartizavimo reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
VIR26	Visi grafiniai objektai turi derėti tarpusavyje. Visi mygtukai, lentelės	Būtinas	
	pranešimai, ikonos derančios išvaizdos.		
VIR27	Tinklalapyje naudojamos vienos paletės spalvos ir lengvai įskaitomas	Būtinas	
	šriftas		

3.6. Interfeiso individualizavimo reikalavimai

25 lentelė. Vartotojo interfeiso reikalavimai. Interfeiso individualizavimo reikalavimai

7. Interfeiso individualizavimo reikalavimai			
Kodas	Reikalavimas	Svarba	
VIR28	Sistemos spalvų pasirinkimas	Pageidautinas	
VIR29	Kalbos pasirinkimas sistemoje	Pageidautinas	

REZULTATAI

Dokumente aprašyti kuriamo socialinio tinklapio, skirto palengvinti universiteto bendruomenės tarpusavio komunikaciją, funkciniai, nefunkciniai bei vartotojo sąsajos reikalavimai. Pateikiami aiškiai sunumeruoti ir apibrėžti funkciniai reikalavimai, o jų tarpusavio sąveika atvaizduota sekų diagramomis. Nefunkciniai reikalavimai sustrūkturizuoti į atskiras skiltis pagal tam tikrus aspektus ir kiekvienas reikalavimas aiškiai išskirtas bei sunumeruotas. Vartotojo sąsajos reikalavimai apibrėžti metaforos reikalavimų lentele bei suformuluotomis užduotimis įvairiems scenarijams, taip pat pateikiami darnos ir standartizavimo bei pranešimų formulavimo reikalavimai. Atsižvelgiant į projekto pakitimus, atitinkamai pataisytas pirmasis laboratorinis darbas.